

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

της προσφυγής αριθ. 32821/07
που κατατέθηκε από τον **È È**
κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας στις 26 Μαρτίου 2009 σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Nina Vajić, *πρόεδρος,*

Χρήστο Ροζάκη,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

Γιώργο Νικολάου, *δικαστές,*

και τον Søren Nielsen, *γραμματέα τμήματος.*

Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω αναφερόμενη προσφυγή που κατατέθηκε
στις 18 Ιουλίου 2007,

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από την εναγόμενη
κυβέρνηση και εκείνες που κατατέθηκαν σε απάντηση από τον προσφεύγοντα,

Αφού διασκέφθηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο προσφεύγων, κύριος **È È**, είναι Έλληνας υπήκοος ο οποίος
κατοικεί στην Αθήνα. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από τον κ. Ε.

Παπαδάκη, δικηγόρο Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Μ. Απέσσο, σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και την κυρία Σ. Αλεξανδρίδου, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

A. Οι συνθήκες της υπόθεσης

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως εξετέθησαν από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Στις 26 Οκτωβρίου 1995, το αυτοκίνητο του προσφεύγοντος εκλάπη ενώ ήταν σταθμευμένο στο δρόμο. Ο προσφεύγων έκανε δήλωση κλοπής στην ασφαλιστική εταιρία που ασφάλιζε το όχημά του. Εκείνη τον ενημέρωσε ότι σε περίπτωση μη ανεύρεσης του οχήματος μετά την παρέλευση ενός εύλογου χρονικού διαστήματος, στον προσφεύγοντα θα καταβαλλόταν το ποσό που είχε συμφωνηθεί στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Ωστόσο, κατόπιν της παρέλευσης του χρονικού διαστήματος, η ασφαλιστική εταιρία αρνήθηκε να αποζημιώσει τον προσφεύγοντα.

Στις 29 Απριλίου 1996, ο προσφεύγων άσκησε αγωγή ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Στη συζήτηση της 15^{ης} Ιανουαρίου 1997, η ασφαλιστική εταιρία ζήτησε αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης, σε αναμονή της ολοκλήρωσης της ποινικής διαδικασίας την οποία είχε εισάγει η τελευταία κατά του προσφεύγοντος για κλοπή οχήματος και χρήση πλαστού.

Στις 22 Απριλίου 1997, το Πολυμελές Πρωτοδικείο απέρριψε την αγωγή του προσφεύγοντος, λόγω, μεταξύ άλλων, του γεγονότος ότι η ασφάλεια του οχήματος περιείχε εγγυήσεις δυσανάλογες προς την αξία αυτού και υπήρχαν υποψίες ότι ο προσφεύγων εξαφάνισε το αυτοκίνητό του και διέπραξε το αδίκημα της πλαστογραφίας.

Στις 7 Ιανουαρίου 1998, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του Εφετείου Αθηνών. Με αίτημα του προσφεύγοντος, η συζήτηση ορίστηκε αρχικά για τις 9 Απριλίου 1999. Εντούτοις, την ημερομηνία αυτή, αναβλήθηκε λόγω της μη εμφάνισης των διαδίκων.

Στις 3 Ιανουαρίου 2001, ζήτησε τον ορισμό νέας δικασίμου. Κατά την ημερομηνία που είχε ορισθεί, η συζήτηση αναβλήθηκε για τις 25 Οκτωβρίου 2001, κατόπιν για τις 7 Μαρτίου 2002, και, με αίτημα των διαδίκων, για τις 30 Μαΐου 2002.

Στις 31 Οκτωβρίου 2002, το εφετείο επικύρωσε την πρωτοβάθμια απόφαση. Εν τω μεταξύ, το 2000, ο προσφεύγων είχε καταδικασθεί τελεσίδικα από το δευτεροβάθμιο ποινικό δικαστήριο Αθηνών, μέσα στα πλαίσια της ποινικής διαδικασίας που είχε κινηθεί εναντίον του.

Στις 26 Οκτωβρίου 2005, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης. Στις 26 Ιανουαρίου 2007, ο Άρειος Πάγος απέρριψε την αίτηση.

B. Το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο και η πρακτική

Το άρθρο 226 § 4 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει:

«(...) Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις που είναι γραμμένες σ' αυτήν μεταφέρονται με επιμέλεια των διαδίκων στις επόμενες συνεδριάσεις (...).»

Από τις εφαρμοστέες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προκύπτει ότι τα πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια δικαστήρια δεν έχουν την εξουσία να διενεργούν αυτεπάγγελα πράξεις που συνδέονται με τη διαδικασία. Έτσι, υποχρεούνται να αναβάλλουν μία συζήτηση όταν οι διάδικοι δεν εμφανίζονται. Δεν μπορούν να επιταχύνουν τις προθεσμίες για τη συζήτηση σχετικά με ένα ένδικο μέσο, ούτε να ορίζουν νέα δικάσιμο σε περίπτωση αναβολής, κάτι που μπορεί να γίνει μόνο με επιμέλεια των διαδίκων.

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για την υπέρβαση της «λογικής προθεσμίας» της διαδικασίας.

Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για το γεγονός ότι τα ελληνικά δικαστήρια δεν αξιολόγησαν ορθά τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και τα αποδεικτικά μέσα. Παραπονείται ομοίως για το γεγονός ότι οι αποφάσεις τους ήταν στηριγμένες σε αυθαίρετους συλλογισμούς και εικασίες.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραγνώρισε την αρχή της «λογικής προθεσμίας», όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας, υπό δικαστηρίου (...) το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...).»

Η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 29 Απριλίου 1996, με την κατάθεση της αγωγής ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, και περατώθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2007, ήτοι δέκα έτη και εννιά μήνες περίπου για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι ο προσφεύγων άφησε να παρέλθει άπρακτη μία περίοδος οκτώ ετών (από την απαγγελία της πρωτοβάθμιας απόφασης έως την αίτηση αναίρεσης) χωρίς να μεριμνήσει για την εξέλιξη της διαδικασίας, γεγονός που αποδεικνύει την έλλειψη ενδιαφέροντος από την πλευρά του για την περάτωση αυτής εντός λογικής προθεσμίας.

Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δε συνέβαλε στη διάρκεια της διαδικασίας.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία, και ειδικότερα την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντος και εκείνη των αρμοδίων αρχών, καθώς και της σημασίας της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διαδικασία ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών διήρκεσε ένα έτος περίπου και εκείνη ενώπιον του Αρείου Πάγου ένα έτος και τρεις μήνες, προθεσμίες σύμφωνες με την απαίτηση του άρθρου 6 § 1. Αντιθέτως, εκείνη ενώπιον του εφετείου διήρκεσε συνολικά περίπου πέντε έτη: ενώ ο προσφεύγων άσκησε έφεση στις 7 Ιανουαρίου 1998, το εν λόγω δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του στις 31 Οκτωβρίου 2002. Το Δικαστήριο θα καθορίσει εάν

η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στη συμπεριφορά των διαδίκων ή σε εκείνη των δικαστικών αρχών.

Ως προς τούτο, σημειώνει ότι στις 9 Απριλίου 1999, η συζήτηση αναβλήθηκε λόγω της μη εμφάνισης των διαδίκων. Μόλις στις 3 Ιανουαρίου 2001 ζήτησε ο προσφεύγων νέο ορισμό δικασίμου. Κατά την ημερομηνία που είχε οριστεί, στις 15 Μαρτίου 2001, η συζήτηση αναβλήθηκε για τις 25 Οκτωβρίου 2001, στη συνέχεια για τις 7 Μαρτίου 2002 και, με αίτημα των διαδίκων, για τις 30 Μαΐου 2002. Από την εξέταση των εν λόγω ημερομηνιών προκύπτει ότι για τις πιο μεγάλες καθυστερήσεις ευθύνεται η συμπεριφορά των διαδίκων, εκ των οποίων ο προσφεύγων, ο οποίος χρειάστηκε, επιπλέον, ένα έτος και εννιά μήνες για να ζητήσει νέο ορισμό δικασίμου μετά την αναβολή της αρχικά προβλεφθείσας. Πρέπει ομοίως να υπογραμμισθεί ότι αν και το εφετείο εξέδωσε την απόφασή του στις 31 Οκτωβρίου 2002, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης στις 26 Οκτωβρίου 2005, ήτοι τρία έτη αργότερα. Άσκησε έφεση κατά της απόφασης της 22 Απριλίου 1997 μόλις στις 7 Ιανουαρίου 1998, ήτοι πάνω από οκτώ μήνες αργότερα.

Εντέλει, το Δικαστήριο κρίνει ότι η συμπεριφορά του προσφεύγοντος ευθύνεται για μία καθυστέρηση άνω των πεντέμισι ετών, για την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί το Κράτος υπεύθυνο. Δεδομένου τούτου, παρά τη συνολική διάρκεια της διαδικασίας, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν υπήρξε υπέρβαση της «λογικής προθεσμίας» με την έννοια του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

Έπεται ότι αυτή η αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

2. Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι τα ελληνικά δικαστήρια δεν αξιολόγησαν ορθώς τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και τα αποδεικτικά μέσα. Παραπονείται ομοίως για το γεγονός ότι οι αποφάσεις τους ήταν στηριγμένες σε αυθαίρετους συλλογισμούς και εικασίες.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ως προς τούτο ότι δεν έχει ως αποστολή του να υποκαταστήσει τα εθνικά δικαστήρια, στα οποία ανήκει καταρχήν η ευθύνη της ερμηνείας της εθνικής νομοθεσίας (βλέπε *Bulut κατά Αυστρίας*, 22 Φεβρουαρίου 1996, § 29, *Recueil des arrest et décisions* 1996-II, και *mutatis mutandis*, *Edificaciones March Gallego S.A. κατά Ισπανίας*, 19 Φεβρουαρίου 1998, § 33, *Recueil* 1998-I). Η αποστολή του περιορίζεται στο να εξακριβώσει αν οι επίδικες αποφάσεις ελήφθησαν σεβόμενες τις εγγυήσεις που διατυπώνει το άρθρο 6 της

Σύμβασης και δε φέρουν ενδείξεις αυθαιρεσίας. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να εκτιμήσει το ίδιο τα πραγματικά στοιχεία που οδήγησαν ένα εθνικό δικαστήριο να υιοθετήσει μία συγκεκριμένη απόφαση αντί μιας άλλης, διότι, διαφορετικά, θα αναδεικνυόταν δικαστής τρίτου ή τετάρτου βαθμού και θα παραγνώριζε τα όρια της αποστολής του (*Kemmaché κατά Γαλλίας (αριθ. 3)*, 24 Νοεμβρίου 1994, § 44, série A no. 296-C). Εν προκειμένω, κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν το οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ήταν προδήλως εσφαλμένη ή αυθαίρετη η διαπίστωση στην οποία κατέληξαν οι αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων.

Έπεται ότι η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμη, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει την προσφυγή απαράδεκτη.

(υπογραφή)

Søren Nielsen

Γραμματέας

(υπογραφή)

Nina Vajić

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2009

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος